

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Ψηφιακές δεξιότητες στη θεματική ενότητα του
«Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και
Ευθύνη

Κοινωνική Ευθύνη - Γινόμαστε κοινωνικά υπεύθυνοι.
Μαζί μπορούμε.

Αμανατίδης Νικόλαος

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Η ιστορία και ο κόσμος μας αλλάζει ραγδαία. Στο σημερινό «γεμάτο» πλανήτη των 7,5 δισεκατομμυρίων ανθρώπων, η εργασία αποκτά νέα μορφή, οι επενδύσεις προσανατολίζονται στο περιβάλλον και στις νέες μορφές ενέργειας, η βιοτεχνολογία και η βιοϊατρική αλλάζουν συθέμελα το τοπίο των σημερινών κοινωνιών και των ανθρωπίνων σχέσεων. Οι συνεχείς μετακινήσεις πληθυσμών επίσης επιβάλλουν νέους τρόπους σκέψης και δράσης καθώς και εκπαίδευσης. Μια τέτοια ιστορική αλλαγή επιβάλλει την ανάδειξη ενός διαφορετικού τρόπου παραγωγής και διαχείρισης της ανταλλαγής των αγαθών. Οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι η ισονομία και ισοπολιτεία, η κοινωνική υπευθυνότητα, η καινοτομική οικονομία, η γνώση και η εκπαίδευση στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, η πράσινη οικονομία, καθώς και η απασχόληση και η κοινωνική συνοχή. Στόχοι που αποτελούν μια πραγματική καινοτομία βάθους, η οποία επηρεάζει σημαντικά και τον χώρο της εκπαίδευσης. Η UNESCO, (2021) υποστηρίζει ότι: Η εκπαίδευση δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά για ένα βασικό εργαλείο, ώστε να δημιουργηθούν οι απαιτούμενες αλλαγές στη γνώση, στις αξίες, στις συμπεριφορές και στον τρόπο ζωής προκειμένου να επιτευχθεί η βιωσιμότητα και η σταθερότητα στη ζωή των ανθρώπων και των κοινωνιών. Αυτή η συνειδητοποίηση προϋποθέτει κατανόηση και αντιμετώπιση του προβλήματος μέσω της ίδιας της παιδείας και όχι απλά αναγνώριση των προβλημάτων που υπάρχουν. Κατά συνέπεια, τα προβλήματα αυτά που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα ενισχύουν τη διαφορετική μορφή εκπαίδευσης, η οποία θα προβάλλει και υιοθετεί μέσω εκπαιδευτικών δράσεων και εργασιών, μία νέα στάση ζωής και κατανάλωσης καθώς και μια διαφορετική αντίληψη της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών μέσω του κοινωνικού αυτοελέγχου, του κοινωνικού δημιουργού και του δραστηριοποιημένου και συνειδητοποιημένου μαθητή. Σε αυτή την κοινωνία του νέου είδους γνώσης και αξιών σήμερα, η δυνατότητα μιας ευέλικτης και προσαρμοστικής μάθησης καθώς και η ίδια η μορφή της νέας εκπαίδευσης με κοινωνικά ευαίσθητο πρόσημο είναι οι βασικοί παράγοντες επιτυχίας και αποτελέσματος μιας σύγχρονης και ποιοτικής μορφής κοινωνίας του 21ου αιώνα. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρόταση-πρόγραμμα στοχεύει στο να διαμορφώσει ενεργούς μαθητές που μαθαίνουν πράττοντας και αναπτύσσουν κοινωνική ευθύνη καθώς και δεξιότητες συνεργασίας, αλληλοϋποστήριξης γόνιμου διαλόγου με επιχειρήματα και κριτική στάση στα γεγονότα.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Ο/Η εκπαιδευτικός αρχικά οργανώνει τους μαθητές σε ομάδες προωθώντας την αυτοεπίγνωση, την αυτονομία, την υπευθυνότητα καθώς και το σεβασμό στο συμμαθητή. Ενισχύει τη φιλία, την ενσυναίσθηση και τη συμπερίληψη στο σχηματισμό των ομάδων και την ομαδοσυνεργατική μαθησιακή διαδικασία μέσω γόνιμου διαλόγου. Ακολουθώντας ο/η εκπαιδευτικός ερευνά, γνωρίζει και επιλέγει τις ιστοσελίδες και τα διαδικτυακά εργαλεία που θα επισκεφτούν οι μαθητές για την εύρεση πληροφοριών και την παραγωγή των εργασιών τους. Το έργο προτείνει συγκεκριμένους-σχετικούς ιστότοπους και πηγές καθώς και δωρεάν ψηφιακά εργαλεία για τη διερεύνηση και παραγωγή των μαθητικών εργασιών. Είναι καλό ο/η εκπαιδευτικός να έχει εργαστεί εκ των προτέρων πάνω στη λειτουργία των ψηφιακών εργαλείων που θα επιλέξει, ώστε να αποκτήσει τη γνώση και τις απαραίτητες δεξιότητες παιδαγωγικής χρήσης των εργαλείων αυτών αλλά και να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε τεχνική δυσκολία. Επιπλέον τηρείται πάντοτε ο σεβασμός στα πνευματικά δικαιώματα. Οι μαθητές/τριες ασκούνται και γνωρίζουν πώς να συνεργάζονται σε ομάδες, να επιλέγουν τις κατάλληλες και αξιόπιστες ψηφιακές πηγές καθώς και να χρησιμοποιούν τα κατάλληλα και επιλεγμένα διαδικτυακά αποθετήρια και εργαλεία. Επίσης να αξιολογούν και παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια της τάξης επιλέγοντας πάντα μια κριτική ματιά στις δράσεις τους καθώς και αναστοχάζοντας την όλη εμπειρία τους. Η συγκεκριμένη διδακτική διαδικασία έχει ως σκοπό την ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων των μαθητών μέσα από μια πολύ όμορφη και ενδιαφέρουσα μαθησιακή και κοινωνική εμπειρία. Η σχολική μονάδα είναι χρήσιμο να διαθέτει εργαστήριο πληροφορικής και η σχολική τάξη υπολογιστή με προβολέα. Τα προτεινόμενα εργαστήρια μπορούν για την οικονομία του χρόνου να εφαρμοστούν διαθεματικά και σε άλλα μαθήματα ενώ η δομή τους σχεδιάστηκε έτσι ώστε να αποδίδει μια πλήρη εικόνα της προτεινόμενης θεματικής καθώς και των στόχων, δεξιοτήτων και μορφών υλοποίησης.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	3. Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Υποθεματική	Κοινωνική Ευθύνη
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Ε' και ΣΤ' Δημοτικού		
Τίτλος	Γινόμαστε κοινωνικά υπεύθυνοι. Μαζί μπορούμε.		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>Δεξιότητες κοινωνικής ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων.</p> <p>Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών.</p> <p>Ψηφιακή μάθηση του 21^{ου} αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα</p>
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	<p>Υποθεματική: 2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση 3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. Χτίσιμο σχέσεων, κοινωνική επικοινωνία, αγκαλιάζοντας τη διαφορετικότητα. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα</p>	<p>Ας γνωριστούμε -ποιοι είμαστε; Φτιάχνουμε τις ψηφιακές μας ταυτότητες.</p> 	<p>Δημιουργήστε την δική σας ψηφιακή ταυτότητα και emoji με το https://www.pizap.com/emoji_maker. Εκτυπώστε την εικόνα σας και καθορίστε το ρόλο σας στις ομάδες έρευνας και εργασίας που θα οργανώσουμε. Αναρτήστε τις εικόνες στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης κάτω από τις προκαθορισμένες ομάδες και καταγράψτε τον ρόλο σας στην ομάδα. Οι ομάδες των μαθητών είναι καλό να είναι μικτής ικανότητας και διαφορετικών προσωπικοτήτων. Οι ρόλοι μπορεί να είναι: Παρουσιαστής, Ερευνητής στο Διαδίκτυο, Συντονιστής της ομάδας, Διαμεσολαβητής, Αναλυτής των πηγών και συντάκτης του κειμένου, κ.λ.π. Στη συνέχεια και στην ολομέλεια της τάξης από κάθε ομάδα αφού δοθεί και το όνομα της κάθε ομάδας, όπως: Οι μικροί δημοσιογράφοι κλπ, το κάθε μέλος παρουσιάζει τον εαυτό του και τις ικανότητές του καθώς και τον ρόλο του στην ομάδα. Επίσης το κάθε μέλος αποκτά μέσω και της εφαρμογής τη δική του ταυτότητα την οποία, αν υπάρχει δυνατότητα, εκτυπώνει και παρουσιάζει στην τάξη. Η κάθε ομάδα στη συνέχεια οργανώνει το πώς θα διαχειριστεί τις δράσεις που θα αναλάβει και σχεδιάζει ένα πλάνο σε συνδυασμό με τα μέλη της και το ρόλο που θα επιτελέσει το κάθε μέλος στη δράση και πρόβλημα που θα αναλάβει η ομάδα. Για την κατανόηση του κάθε ρόλου προτείνεται μέσω του εκπαιδευτικού-καθοδηγητή ο κάθε μαθητής να μελετήσει στις διαδικτυακές πηγές το ποια τα χαρακτηριστικά, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που θα πρέπει να αποκτήσει-υιοθετήσει και εφαρμόσει ώστε να έχει επιτυχία και αποτέλεσμα στην αποστολή-εργασία του.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. χτίσιμο σχέσεων, κοινωνική επικοινωνία. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ας μάθουμε να συνεργαζόμαστε.</p> 	<p>Ανά ζευγάρια κάνουμε ο ένας στον άλλο τις εξής 2 ενδεικτικές ερωτήσεις: Τι σου αρέσει στη γειτονιά σου; Τι δεν σου αρέσει στη γειτονιά σου; Τι σε δυσκολεύει στην διαδρομή σου στο σχολείο; Είσαι χαρούμενος στην καθημερινότητά σου; Τί θα ήθελες να αλλάξει; Τι προτείνεις για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στην κοινότητά σου; Πως θα μπορούσαν να επιλυθούν τα όποια προβλήματα παρατηρούνται στην περιοχή μας; Στη συνέχεια μεταφέρουμε τις ερωτήσεις στην ομάδα μας. Οι συνολικές απαντήσεις καταγράφονται σε ένα φύλλο χαρτί. Στη συνέχεια ανεβάζουμε τις απαντήσεις στο ιστολόγιο της τάξης, https://blogs.sch.gr/ με βάση τις ομάδες που δημιουργούμε ή σε ένα Padlet, https://el.padlet.com/ . Στην κάθε ομάδα στη συνέχεια τίθενται κάποια θέματα προς μελέτη μέσω ερωτήσεων που αναρτώνται στο Padlet όπως: Θα προτιμούσες να κάνεις μια αποικία σε έναν άλλο πλανήτη ή να βοηθήσεις στην προστασία της Γης; Αν είχες τη δυνατότητα να κάνεις μια εφεύρεση για την πείνα στον κόσμο ή την προστασία από τη μόλυνση ποια θα ήταν; Οι απαντήσεις καταγράφονται και στο τέλος επιλέγονται και παρουσιάζονται οι συλλογικές απαντήσεις της ομάδας που έχουν ψηφιστεί και συμφωνηθεί από όλα τα μέλη.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. Κριτική σκέψη, κοινωνική επικοινωνία, ενσυναίσθηση, δημοκρατικός τρόπος λήψης αποφάσεων, μαθησιακή αυτενέργεια. Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ας μάθουμε να αναγνωρίζουμε κοινωνικά θέματα και να συνεργαζόμαστε εποικοδομητικά.</p> 	<p>Σε ομάδες των 3-5, αναπτύξτε τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι αναγκάζονται να ζήσουν αλλού (πόλεμος, φυσικές καταστροφές, καταδίωξη ή τρομοκρατία). Εισάγετε ένα σενάριο που να αναφέρεται σε μια φυσική καταστροφή, (σεισμός), μπορείτε να πάρετε μόνο 3 πράγματα μαζί σας. Γράψτε το καθένα από αυτά σε στο Padlet και συζητήστε με την ομάδα. Στη συνέχεια ανεβάστε τις απαντήσεις στο ιστολόγιο της τάξης, https://blogs.sch.gr/ με βάση τις ομάδες που δημιουργούμε ή σε ένα padlet, https://el.padlet.com/ Βάλτε τα σε διαβάθμιση με τη μορφή της πυραμίδας. Δίδεται στο φύλο εργασίας. Βρίσκεται παρακάτω στην εκτενέστερη περιγραφή του σεναρίου και έχει το σχήμα πυραμίδας. Βρείτε εικόνες για αυτά τα τρία πράγματα που θα πάρετε μαζί σας και ανεβάστε τα στο padlet εξηγώντας γιατί θα τα πάρετε μαζί σας. Εδώ οι ομάδες χτίζουν ενσυναίσθηση και συνεργάζονται μαθαίνοντας ο ένας τον άλλο. Επίσης με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού οι μαθητές μαθαίνουν να διαχωρίζουν ποια είναι τα ουσιαστά στη ζωή από τα επουσιώδη, όπως η ανθρώπινη ζωή σε σχέση με ένα αντικείμενο. Εδώ θα μπορούσε ο/η εκπαιδευτικός να παρουσιάσει στους μαθητές τις εγκεκριμένες από το ΙΕΠ δράσεις για την προσφυγιά και τις καταστροφές όπως τη δράση: Το σκληρό καρύδι: https://www.unhcr.org/gr/skliro_karydi</p> <p>Στη συνέχεια μπορείτε να κάνετε ένα διάλογο με επιχειρήματα μεταξύ των ομάδων για το ποια είναι σημαντικά πράγματα και γιατί. Επίσης τι επιφέρει στις κοινωνίες μια καταστροφή ή ένας πόλεμος και γιατί θα πρέπει να ζούμε ειρηνικά.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. Να εξερευνήσουν και να κερδίσουν βαθύτερη κατανόηση των Στόχων Αειφόρου Ανάπτυξης. Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ας μάθουμε να αναγνωρίζουμε τους 17 στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης στην καθημερινότητά μας και να συνεργαζόμαστε εποικοδομητικά προς επίτευξή τους.</p> 	<p>Σε ζευγάρια/μικρές ομάδες διαλέξτε μερικούς από τους 17 Στόχους Αειφόρου Ανάπτυξης και συζητήστε τι πιστεύετε ότι σημαίνει ο καθένας. http://hellenicplatform.org/oi-17-stoxoi/</p> <p>Πού βλέπετε τέτοια παραδείγματα Στόχων Αειφόρου Ανάπτυξης στην γειτονιά σας; Τι σας αρέσει και τι δεν σας αρέσει σχετικά με αυτό κοντά σας;</p> <p>Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να βελτιώσετε την κατάσταση σχετικά με τους στόχους; Οι απαντήσεις καταγράφονται σε ένα φύλο χαρτί και στη συνέχεια αναρτούνται στο Padlet με βάση την κάθε ομάδα. Στη συνέχεια ανεβάζουμε τις απαντήσεις με την ομάδα μας στο ιστολόγιο της τάξης, https://blogs.sch.gr/. Η κάθε ομάδα επιλέγει τρεις στόχους, τους μελετά και αποφασίζει κατόπιν διαλογικής συζήτησης με ποιον από τους τρεις θα ασχοληθεί εκτενέστερα και γιατί. Στη συνέχεια και με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού αναζητά αξιόπιστες διαδικτυακές πηγές για το πώς θα μπορέσει να εφαρμόσει τον επιλεγμένο στόχο στην κοινότητα της γειτονιάς ή και του σχολικού περιβάλλοντος. Καταρτίζει λοιπόν ένα σχέδιο δράσης με βήματα και ενέργειες το οποίο και εγκρίνεται από όλα τα μέλη της ομάδας ύστερα από διάλογο και συζήτηση. Το σχέδιο αυτό δράσης αφού καταγραφεί σε ένα φύλλο χαρτί μεταφέρεται ψηφιακά στο padlet της ομάδας και συνδέεται με τις πηγές που διερευνήθηκαν και μελετήθηκαν. Στο τέλος γίνεται μια παρουσίαση του σχεδίου στην ολομέλεια της τάξης. Η όλη πορεία της δράσης της κάθε ομάδας αναρτάται και στο ιστολόγιο της τάξης.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. Κατανόηση, κριτική σκέψη, ψηφιακή κοινωνική καινοτομία, όραμα για ένα καλύτερο κόσμο. Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ας μάθουμε να αναγνωρίζουμε κοινωνικά θέματα και να συνεργαζόμαστε εποικοδομητικά και με επιχειρήματα για την εύρεση αποτελεσματικών λύσεων.</p> 	<p>Σε ομάδες, συζητήστε και αποφασίστε ποια από τη λίστα είναι κοινωνικά θέματα και γιατί, καθώς και πως θα μπορούσαμε να τα επιλύσουμε αποκτώντας έτσι κοινωνική υπευθυνότητα. Ενδεικτικά η λίστα: Είναι άδικο να μην έχουμε πολλά πάρκα και πράσινο στην κοινότητά μου. Θα ήμουν πιο χαρούμενος εάν μπορούσα να φωνάξω μέσα στην τάξη όποτε μπορούσα.</p> <p>Με ενοχλεί πραγματικά που δεν μπορώ να πάρω ένα 3ο αθλητικό ζευγάρι παπούτσια. Θα ήμουν πολύ χαρούμενος εάν οι συμμαθητές μου δεν με κορόιδευαν στο διάλειμμα. Με ενοχλεί πραγματικά που δεν μπορώ να φορέσω τις πιτζάμες μου στο σχολείο.</p> <p>Δεν είναι δίκαιο που ο Δήμος μου δεν έχει μεριμνήσει για την κίνηση των ΑΜΕΑ στην πόλη. Αφού επιλέξετε ένα κοινωνικό, πραγματικά, θέμα σκεφτείτε 3 πιθανές λύσεις για το θέμα αυτό και συζητήστε τις στην ομάδα σας. Στη συνέχεια αναπτύξτε τα επιχειρήματά σας, προτερήματα και ελαττώματα, της κάθε πρότασης και διαδικτυακά με τη δωρεάν χρήση του εργαλείου, https://www.kialo-edu.com/ Το συγκεκριμένο ψηφιακό εργαλείο είναι αρκετά αποτελεσματικό και χρηστικό για την παράθεση επιχειρημάτων και προβολή θετικών και αρνητικών σημείων του κάθε θέματος. Είναι δωρεάν και στα ελληνικά. Η κάθε ομάδα στη συνέχεια επιλέγει τελικώς ένα κοινωνικό θέμα με το οποίο και θα ήθελε να ασχοληθεί.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. αναλογίζομαι, αναλύω, συνεργατικός σχεδιασμός και λήψη αποφάσεων. Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ας μάθουμε να συνεργαζόμαστε για να βρούμε λύσεις στα κοινωνικά θέματα που επιλέξαμε. Γινόμαστε κοινωνικά υπεύθυνοι.</p> 	<p>Το Μοντέλο OPERA, Opinion, Perspective, Expertise, Research, Analysis εφαρμόζεται σε ομάδες μαθητών. Αναλυτικά: Ο-Όλοι έχουν 5 λεπτά να σκεφτούν ο καθένας μόνος του το ερώτημα Ρ- μετά το συζητούν σε ζευγάρια για 5 λεπτά, Ε - το κάθε ζευγάρι εξηγεί στην ομάδα τις ιδέες του και τις κολλάει στον τοίχο η αναρτούνται στο Padlet. R – οι ιδέες αξιολογούνται καθώς ο καθένας διαλέγει 3 από τις ιδέες που του άρεσαν περισσότερο. Όποια ιδέα δεν έχει επιλεγεί βγαίνει εκτός. Α- Όσες ιδέες παρέμειναν συζητιούνται και κατατάσσονται σε θέματα από την ομάδα. Αυτό θα μπορούσε να είναι το σχέδιο δράσης σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και το κατάλληλο διαδικτυακό εργαλείο για ιδεοθύελλα όπως το https://bubbl.us/ ή το https://cmap.ihmc.us/ Για την καλύτερη κατανόηση των κοινωνικών θεμάτων και τους τρόπους επίλυσής των μπορείτε με την ομάδα σας να παίξετε το Serious Game NEMESIS , που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος HORIZON 2020, NEMESIS. https://changemakergame.ili.eu/ Το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό παιχνίδι παρουσιάζει διάφορα κοινωνικά θέματα αλλά και προτάσεις επίλυσης που θα βοηθήσουν τον/την παίκτη/κτρια στη λήψη αποφάσεων αλλά και στο σχεδιασμό δράσεων επίλυσης του συγκεκριμένου κοινωνικού θέματος.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία. Να αναπτύξουν ικανότητες δημιουργικής επίλυσης προβλημάτων. Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών. Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Επιλύω κοινωνικά θέματα. Γίνομαι κοινωνικά υπεύθυνος</p> 	<p>Αφού έχετε κάνει τη λίστα με τις ιδέες σας και έχετε επιλέξει την πιο εφικτή, στην ομάδα σας επιλέγετε τους παράγοντες εκείνους που θα μπορούσαν να σας βοηθήσουν ως προς την υλοποίησή της.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΙΟΣ: από ποιόν συγκεκριμένα χρειάζεστε υποστήριξη; • ΤΙ: τι χρειάζεστε από αυτούς; Έγκριση; Υποστήριξη; Πηγές; • ΠΟΤΕ: κάθε πότε θα πρέπει να τους ενημερώνετε για την εργασία σας; ή πότε μπορεί να χρειαστείτε κάτι από αυτούς; • ΠΩΣ: ποια είναι η μέθοδός σας; email, γράμμα, τηλεφωνήματα, παρουσιάσεις, συζητήσεις; Ποιος θα το κάνει αυτό; • ΓΙΑΤΙ: γιατί θα πρέπει να ενδιαφερθούν για την εργασία σας; Σε τι θα τους βοηθήσει η εργασία σας; Σε ποια σημεία πιστεύετε ότι μπορεί να ανταποκριθούν; • ΠΟΥ; Σε ποιο σημείο, περιοχή ή θέμα θα εστιαστεί το πρόβλημα και η επίλυση; <p>Οι συγκεκριμένες ερωτήσεις θα μπορούσαν να τεθούν και σε μορφή παιχνιδιού με τον ΚΥΒΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ. Ο κύβος αυτός έχει σε κάθε πλευρά και από ένα μονολεκτικό ερώτημα όπως το άνωθεν παράδειγμα. Οι μαθητές στην ομάδα μπορούν να τον χρησιμοποιήσουν ως ζάρι όπου η όποια πλευρά παρουσιάζονταν τα μέλη της ομάδας θα έπρεπε να απαντήσουν στο εμφανιζόμενο ερώτημα.</p> <p>Με την ομάδα σας γράψτε ένα γράμμα και θέστε το θέμα σας στο πρόσωπο που θα μπορούσε να γίνει αρωγός σας. Στη συνέχεια η ομάδα σε συνεργασία καταρτίζει ένα σχέδιο δράσης με βήματα και ενέργειες το οποίο και εγκρίνεται από όλα τα μέλη της ομάδας ύστερα από διάλογο και συζήτηση. Το σχέδιο αυτό δράσης αφού καταγραφεί σε ένα φύλλο χαρτί μεταφέρεται ψηφιακά στο radlet της ομάδας και συνδέεται με τις πηγές που διερευνήθηκαν και μελετήθηκαν. Στο τέλος γίνεται μια παρουσίαση του σχεδίου στην ολομέλεια της τάξης. Η όλη πορεία της δράσης της κάθε ομάδας αναρτάται και στο ιστολόγιο της τάξης.</p>

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

<http://photodentro.edu.gr/ugc/retrieve/4146/euaisthisia.pdf>
<https://www.maxmag.gr/politismos/ekpaideusi/ensynaisthisi/>
http://www.specialeducation.gr/files4users/files/doc/aygerH_2012.doc
<http://hellenicplatform.org/oi-17-stoxoi/>
<https://inactionforabetterworld.com/17-pagkosmioi-stoxoi/>
<https://changemakergame.ili.eu/>
https://www.unhcr.org/gr/sklirro_karydi

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

<https://video.sch.gr/>
<https://blogs.sch.gr/esrblog/esr-podcast/>
<https://www.google.com/forms>
<https://el.padlet.com/>
<https://www.storyjumper.com/>
<https://storybird.com/>
<https://edu.pixton.com>
<https://www.thinglink.com/>
https://www.canva.com/el_gr/
<https://bubbl.us/>
<https://blogs.sch.gr/>
<https://cmap.ihmc.us/>
<https://changemakergame.ili.eu/>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Δήμος ή Κοινότητα, Τοπικοί σύλλογοι, ΜΚΟ, Εκκλησία, Βιβλιοθήκη. Περιβαλλοντικοί Σύλλογοι. Πανεπιστήμιο, ΙΕΚ, και άλλοι εκπαιδευτικοί φορείς. Περιφέρεια, τοπικοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί, δημοσιογράφοι, γονείς, επαγγελματίες, ειδικά σχολεία και σχολές ΑΜΕΑ, μουσεία, επιστημονικά κέντρα και φορείς, αθλητικοί φορείς και σύλλογοι, ερευνητικά κέντρα και φορείς, σύλλογοι εκπαιδευτικών και διευθύνσεις εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Σύμφωνα με τον Vygotsky, (1978) οι αυθεντικές μορφές αξιολόγησης ενσωματώνονται σε καθημερινή βάση στην εκπαιδευτική διαδικασία και έχουν στέρεες επιστημονικές μορφές. Οι μαθητές αξιολογούνται: α) στη διάρκεια των αλληλεπιδράσεών τους στο δεδομένο παιδαγωγικό πλαίσιο, β) με την ουσιαστική συμμετοχή τους στις διαδικασίες αξιολόγησης και γ) συμμετέχοντας σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης. Κάποιες ερωτήσεις αναστοχασμού πάντα στο πλαίσιο της ομάδας:

- ✓ Αναπτύχθηκε ο δημοκρατικός διάλογος, η κριτική σκέψη και η δημιουργικότητα;
- ✓ Καλλιεργήθηκαν οι ψηφιακές δεξιότητες και η ποιοτική εργασία σε συνδυασμό με την

ισόρροπη συμμετοχή στην ομάδα;
✓ Επιτεύχθηκε ο στόχος της αναγνώρισης του κοινωνικού θέματος και της εύρεσης λύσης στο πρόβλημα;

Σημειώσεις:

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

Εργαστήριο 1: Ανά ζευγάρια και για να γνωριστείτε καλύτερα απευθύνετε μερικές από τις παρακάτω ερωτήσεις

Θα προτιμούσες να είσαι περισσότερο αστείος ή έξυπνος;

Θα προτιμούσες να είσαι πιο ψηλός ή πιο αδύνατος;

Θα προτιμούσες να είσαι ένας μάγος ή ένας σούπερ ήρωας;

Θα προτιμούσες να είσαι ένας εφευρέτης ή ένας συγγραφέας;

Θα προτιμούσες να είσαι αρχηγός σε μια ομάδα ή απλό μέλος;

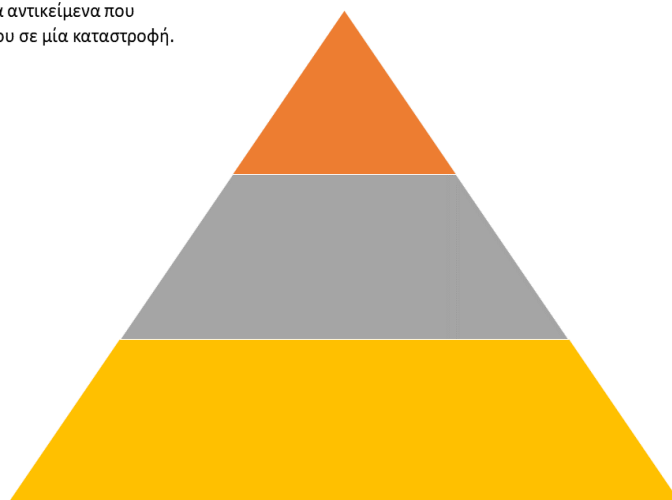
Σου αρέσει να κάνεις νέους φίλους;

Θα προτιμούσες να σχεδιάσεις ένα καινούργιο παιχνίδι ή ένα νέο άθλημα;

Εργαστήριο 2: Στην ομάδα σας, καταγράψτε μια λίστα πραγμάτων που θα ήθελαν να γνωρίζουν σχετικά με τις απόψεις των ανθρώπων της περιοχής που θα ήθελαν να γίνουν αλλαγές. Στη συνέχεια, ορίστε ερωτήσεις και εκμαιεύστε απαντήσεις που θα βοηθήσουν την εργασία σας. Τα ερωτήματα θα μπορούσαν να τεθούν μέσω συνεντεύξεων ή ερωτηματολογίων στους κατοίκους της γειτονίας σας. Π.χ. Τι δεν σας αρέσει στη γειτονιά μας; Τι θα θέλατε να αλλάξει; Μοιραστείτε τις ερωτήσεις και απαντήσεις σας με την ομάδα σας, συζητήστε προσθέστε οτιδήποτε χρειάζεται στον σχεδιασμό της εργασίας.

Εργαστήριο 3: Εργαστείτε στο παρακάτω σχήμα για τα πιο σημαντικά πράγματα, στην κορυφή της πυραμίδας τα πιο σημαντικά:

Τα απαραίτητα αντικείμενα που παίρνω μαζί μου σε μία καταστροφή.

Εργαστήριο 4: Επιλέξτε με την ομάδα σας 3 από τους 17 στόχους της αειφόρου ανάπτυξης που σας αφορούν και συνδέονται με τη βελτίωση της γειτονιάς και της ζωής σας. Παρουσιάστε τον στόχο πρώτα στην ομάδα σας και στη συνέχεια στην ολομέλεια της τάξης. Επίσης προσπαθήστε να απαντήσετε στις σχετικές ερωτήσεις: Ποια κοινωνικά θέματα συνδέονται με τον/τους συγκεκριμένους στόχους; Ποιες οι λύσεις που συνδέονται με τον συγκεκριμένο στόχο; Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς τα παιδιά αναφορικά με τους συγκεκριμένους στόχους και τα συνδεδεμένα κοινωνικά θέματα που έχουμε αναγνωρίσει;

Εργαστήριο 5: Σημαντικό στοιχείο της κατανόησης των θεμάτων είναι η αναγνώριση και κατανόηση των βαθύτερων αιτιών τους. Θα πρέπει λοιπόν να αφιερώσουμε χρόνο προσπαθώντας να εντοπίσουμε τις βαθύτερες αιτίες των κοινωνικών θεμάτων που εμφανίζονται στις κοινότητές μας. Επιλέξτε ένα από τα προβλήματα-κοινωνικά θέματα και συζητήστε στην ομάδα σας ποια είναι η ρίζα του προβλήματος στο συγκεκριμένο θέμα.

Στο παρακάτω ενδεικτικό φύλλο εργασίας ξεκινήστε συμπληρώνοντας τα στοιχεία που οδηγούν στην αναγνώριση και καταγραφή του κοινωνικού θέματος που επιλέξατε, στη συνέχεια μελετήστε και καταγράψτε τις επιπτώσεις σε διακλάδωση σε όλο το πλαίσιο του φύλλου εργασίας. Επίσης καταγράψτε και τις λύσεις στα συνδεδεμένα τετράγωνα και καταλήξτε στην επιθυμητή επίλυσή του στο δίπλα από το πρόβλημα στο πορτοκαλί τετραγωνάκι. Συνεχώς εμβαθύνετε στο θέμα έως ότου να βρείτε τι το συντηρεί και τις βαθύτερες αιτίες αλλά και τους ενδεδειγμένους και αποτελεσματικούς τρόπους επίλυσής του.

ΤΟ ΣΠΙΤΟ-ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ

ΜΕΛΗ:

Ξεκινήστε καταγράφοντας το κοινωνικό θέμα που επιλέξατε στο κέντρο της εικόνας-σπιτιού. Και στη συνέχεια μελετήστε και καταγράψτε τις επιπτώσεις σε διακλάδωση σε όλο το πλαίσιο του φύλλου εργασίας. Επίσης καταγράψτε και τις λύσεις στα συνδεδεμένα τετράγωνα και καταλήξτε στην επιθυμητή επίλυσή του στο δίπλα από το πρόβλημα- πορτοκαλί τετραγωνάκι.

Εργαστήριο 6: Καταγράψτε όλες τις ιδέες σας για την επίλυση του κοινωνικού θέματος που επιλέξατε στο Padlet της ομάδας σας και στη συνέχεια αναφέρετε τα υπέρ και κατά της κάθε ιδέας. Στο τέλος επιλέξτε την καλύτερη ή τις καλύτερες και με τη χρήση ενός νοητικού χάρτη οργανώστε τις περαιτέρω δράσεις σας.

Εργαστήριο 7: Δράσεις σχετικές με το κοινωνικό θέμα που έχετε επιλέξει και μπορείτε να αναλάβετε μπορεί να είναι οι ακόλουθες ενδεικτικά: Το να γράψετε ένα γράμμα με θέμα με θέμα την έλλειψη πρασίνου στην περιοχή σας ή την δυσκολία μετακίνησης των μαθητών από το σπίτι στο σχολείο στο δήμαρχο ή τον τοπικό πολιτειακό παράγοντα θα βοηθούσε. Θα μπορούσατε να ξεχωρίσετε.

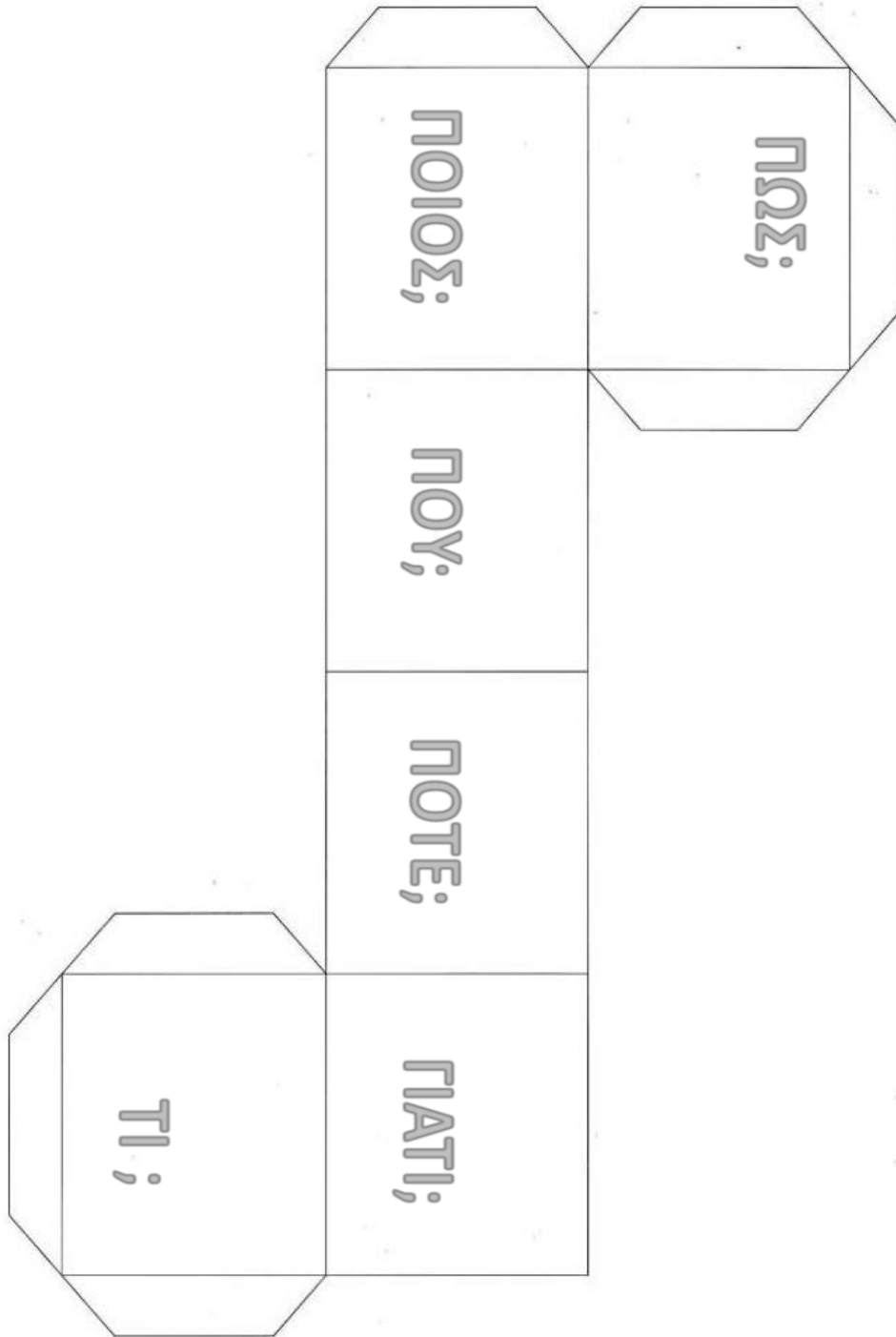
Για παράδειγμα: Διαλέξτε ένα θέμα στο οποίο πιστεύετε έντονα ότι χρειάζονται αλλαγές και είναι σημαντικό για την τοπική σας κοινότητα. Θα μπορούσατε να επιλέξετε ένα θέμα με το οποίο ασχολείται το δημαρχείο ή και κάποιος περιβαλλοντικός οργανισμός. Αναζητήστε στο διαδίκτυο με την καθοδήγηση του/της δασκάλου/ας σας περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις καμπάνιες και τους οργανισμούς.

Βρείτε όσες περισσότερες πληροφορίες μπορείτε, ώστε πλέον να γίνετε ειδικοί στο θέμα και να αποδείξετε τις γνώσεις σας σε όποια ενδεχόμενη μελλοντική σας συνάντηση με τον δήμαρχο ή εκπρόσωπο της πολιτείας. Με την ομάδα σας γράψτε ένα γράμμα και θέστε το θέμα σας.

Είναι επίσης σημαντικό να αναφέρουμε ότι για την οικονομία του χρόνου οι προτεινόμενες δραστηριότητες μπορούν να επεκταθούν διαθεματικά και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος Σπουδών. Οι προτεινόμενες ενότητες ακολουθούν: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε' Δημοτικού, Ενότητες: Έχουμε Δικαιώματα και Υποχρεώσεις, Ερευνώ Σκέφτομαι Αποφασίζω. Ε': Η ζωή στην πόλη, ο φίλος μας το περιβάλλον, ΣΤ': Η ζωή έξω από την πόλη, Ατυχήματα. Μελέτη περιβάλλοντος, Ε' Γεωγραφία: Καιρός, κλίμα και ανθρώπινες δραστηριότητες, ΣΤ' Γεωγραφία Οι ανθρώπινες δραστηριότητες ως παράγοντας μεταβολών στην επιφάνεια της Γης, Θρησκευτικά και Φυσικά σε αντίστοιχες ενότητες που αφορούν το περιβάλλον και τη ζωή μας σε αυτό. Με τον τρόπο αυτό, θα λειτουργήσουν πιο αποτελεσματικά αλλά και θα υποστηρίξουν παιδαγωγικά και μαθησιακά και τις άλλες γνωστικές περιοχές της διδακτικής διαδικασίας. Τα ψηφιακά εργαλεία συνομιλούν και ενισχύουν τόσο τις δράσεις των μαθητών όσο και τα μαθησιακά αποτελέσματα αλλά και την ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - Ο ΚΥΒΟΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με βάση τους άξονες της συνεργασίας των ομάδων, της κριτικής επιλογής του κατάλληλου υλικού, της συνεργασίας και επικοινωνιακής επικοινωνίας στην ομάδα, της εμφάνισης και της πληρότητας των παρουσιάσεων, της ενασχόλησης με τα ψηφιακά εργαλεία των ΤΠΕ και της ικανότητας παρουσίασης και γνωστικής ανάπτυξης μέσω του προφορικού και επικοινωνιακού τους λόγου. Όλα αυτά πάντα σε συσχέτισμό με τις ικανότητες και την ηλικία των μαθητών. Είναι πολύ σημαντική η πρότερη πλήρης καθοδήγηση των μαθητών πάνω στις δραστηριότητες για την αποφυγή λαθών και την οικονομία του χρόνου. Ο/Η εκπαιδευτικός καθοδηγεί και συντονίζει τους μαθητές και τις ομάδες με πλήρη και λεπτομερή αναφορά των εργασιών με τις οποίες θα ασχοληθεί η κάθε ομάδα, θα αναφέρει το σκοπό και τους στόχους αλλά και τη συνολική πορεία που θα ακολουθήσουν οι μαθητές ως την ολοκλήρωσή τους. Η αξιολόγηση γίνεται πάντα διαμορφωτικά και στο σύνολο της μαθησιακής πορείας. Περιλαμβάνει όλους τους άξονες συμμετοχής των μαθητών στις εργασίες όπως επικοινωνία, αυτονομία και πρωτοβουλία, ενεργή μάθηση και έρευνα, κριτική αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφοριών και πηγών, διαχείριση χρόνου, διάλογο και επιχειρηματολογία, επίλυση προβλήματος και ανάπτυξη ιδεών καθώς και δεξιότητες παρουσίασης και προβολής συμπερασμάτων και γνώσεων που αποκτήθηκαν μέσω της ενεργής μάθησης.

Οι ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση των μαθητών προτείνονται με βάση το συγκεκριμένο πρόγραμμα-πρόταση. **Αυτοαξιολόγηση των μαθητών:** Η αυτοαξιολόγηση των μαθητών ορίζεται με το να στοχαστούν και να αποτιμήσουν μια συλλογική δράση, να αποτιμήσουν μια ατομική εργασία, να αποτιμήσουν συνολικά ή και να ερμηνεύσουν τη συμμετοχή τους στην ομαδική συνεργασία, να ορίσουν τους στόχους και τα επόμενα βήματα της μαθησιακής τους πορείας καθώς και να ορίσουν κριτήρια και να επιλέξουν τις εργασίες που ολοκλήρωσαν για τον ατομικό τους φάκελο. **Η ετεροαξιολόγηση των μαθητών:** Οι μαθητές συζητούν στην ομάδα τις εργασίες των συμμαθητών τους, παρακολουθούν και αναστοχάζονται τις εργασίες των άλλων ομάδων, μελετούν κριτικά το μοντέλο δράσης και εργασίας των συμμαθητών τους στις ομάδες. Συστήνεται η συστηματική παρατήρηση τόσο από τον/την εκπαιδευτικό όσο και από τους μαθητές των άλλων ομάδων και συμμαθητών για την ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων πάνω στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων μέσω της ενεργούς ενασχόλησης με το προτεινόμενο έργο. Προτείνεται να τηρείται ημερολόγιο παρατήρησης και καταγραφής των δράσεων του προγράμματος.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

Ονοματεπώνυμο μαθητή:

	Συμμετέχει, ερωτά, συνεργάζεται, δημιουργεί.
Ενδιαφέρον	
Ενσυναίσθηση	Προσπαθεί να κατανοεί καλύτερα τους φίλους του/της με το να αναγνωρίζει συναισθήματα και διαθέσεις. Δίνει χώρο στους άλλους για να εκφράζονται.
Προσπάθεια	Αποδεικνύει έμπρακτα ικανότητα να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τις δράσεις και τα έργα της ομάδας.
Συμμετοχή	Συνεργάζεται καλά με τους λοιπούς μαθητές της ομάδας που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις.
Αυτοπεποίθηση	Αναλαμβάνει προκλήσεις και δράσεις και επιλύει διφορούμενα ζητήματα, προβλήματα και αδιέξοδα.
Μεθοδικότητα	Οργανώνει την εργασία του σε συνεργασία με την ομάδα και ενημερώνει αναλυτικά για κάθε δράση, κίνηση, πρωτοβουλία και ιδέα.

Αποτελεσματικότητα	Συνεργάζεται στην ομάδα, αναγνωρίζει τα λάθη, επιλύει προβλήματα και συγκρούσεις και καταλήγει σε αποτέλεσμα.
Αυτενέργεια και Αυτονομία	Αναλαμβάνει πρωτοβουλία, διερευνά λύσεις και αντιμετωπίζει με επιτυχία ανοίκειες καταστάσεις και νέες μορφές δράσεις και συνεργασίας.
Παρατηρητικότητα	Με κριτική και αναστοχαστική ματιά αναγνωρίζει και επιλύει προβλήματα και καταλήγει σε αποτέλεσμα μέσω συνεργασίας, ευελιξίας και προσαρμοστικότητας.
Κριτική ικανότητα	Διερευνά, ανακαλύπτει και αναστοχάζεται κριτικά τις διαφορετικές πηγές, έργα, δράσεις, συνεργασίες και επικοινωνιακές συμβάσεις που χρησιμοποιούνται σε μία ομάδα ή σε ένα κοινωνικό σύνολο.
Συνεργασία στην ομάδα	Ακούει, συμμετέχει στο διάλογο, επικοινωνεί εποικοδομητικά και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.
Έρευνα και συμμετοχή σε δράσεις και εργασίες εκτός σχολικού περιβάλλοντος	Προτείνει συνεργασίες, δράσεις και επισκέψεις σε φορείς εκτός σχολείου αναφορικά με την εργασία της ομάδας.
Πρωτοβουλία	Αναλαμβάνει πρωτοβουλία και αυτενεργεί με κριτική και συμμετοχική δεξιότητα.

Δημιουργική ικανότητα	Προβάλλει νέες ιδέες, αναλύει την υπάρχουσα κατάσταση και τα προβλήματα και θέτει νέες λύσεις, μοντέλα σκέψης και συνεργασίες.

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Αναφορικά με το portfolio μαθητή και λόγω της θεματικής του συγκεκριμένου προγράμματος, Ψηφιακές δεξιότητες στη θεματική ενότητα του «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη» προτείνεται η δημιουργία ενός ψηφιακού φακέλου μαθητή, δηλαδή ενός e-portfolio. Ενδεικτικό σχετικό διαδικτυακό εργαλείο που προτείνεται είναι: <http://e-portfolio.sch.gr/> Ο ηλεκτρονικός φάκελος/χαρτοφυλάκιο του μαθητή (e-Portfolio) μπορεί να ορισθεί ως μια συλλογή από ψηφιακά αντικείμενα που μπορεί να περιλαμβάνει: έγγραφα, φωτογραφίες, βίντεο, μουσικά αρχεία, παρουσιάσεις, προτάσεις και σχέδια προς επίλυση προβλήματος, καθώς και μια σειρά από παιδαγωγικές διαδικασίες και σκοπούς αξιολόγησης (Abrami and Barrett, 2005). Οι Puckett και Black (2000) αναφέρουν ότι: ο φάκελος εργασιών είναι μια στοχοθετημένη συλλογή των εργασιών του μαθητή που παρουσιάζουν στον/στην εκπαιδευτικό, στον ίδιο τον μαθητή και στους γονείς του, τους καρπούς, την πρόοδο και τα επιτεύγματα του μαθητή σε συγκεκριμένες γνωστικές περιοχές». Ενδεικτικές δραστηριότητες ακολουθούν:

Αναστοχάζομαι και αξιολογώ τις δεξιότητές μου – Αναπτύσσω και εφαρμόζω τις γνώσεις μου. Σκοπός: Να διερευνήσουν οι μαθητές ποιες δεξιότητες ανέπτυξαν για τις δραστηριότητες, με τις οποίες ασχολήθηκαν και σε ποιο βαθμό προήγαγαν τις συγκεκριμένες δεξιότητες.

Οι μαθητές σκέφτονται και καταγράφουν: Ποιες δεξιότητες πιστεύουν ότι έχουν αναπτύξει ασχολούμενοι με την κοινωνική ευθύνη στο πρόγραμμα αυτό και σε ποιο βαθμό.

Ποιες γνώσεις επιπλέον ανέπτυξαν αλλά και διαθέτουν και πώς τις αξιοποίησαν στις ομαδικές δραστηριότητες.

Ποια χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους έχουν αναδειχθεί μέσω του αναστοχασμού και της αυτογνωσίας τους κατά τη διάρκεια των ομαδικών δραστηριοτήτων.

Αναπτύσσω και εφαρμόζω ψηφιακές δεξιότητες

Εύρεση και γνωστική αξιοποίηση σχετικών διαδικτυακών πηγών με τη θεματική της ομάδας με την καθοδήγηση και υποστήριξη του εκπαιδευτικού.

Χρήση των προτεινόμενων ψηφιακών εργαλείων καθώς και γενικότερα του Η/Υ ή τάμπλετ.

Ομαδική συνεργασία σε ψηφιακό μέσο και εργαλείο.

Αναζήτηση λύσης και επίλυση προβλήματος με καταγραφή σε ψηφιακό μέσο παρουσίασης, π.χ. Padelt, Timetoast ή Power Point.

Ενδεικτικός Πίνακας καταγραφής δεξιοτήτων και γνώσεων των μαθητών για το e-portfolio

Δεξιότητα-Γνώση	Δραστηριότητα
<p>Ομαδική συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων και επιχειρημάτων. Αποτελεσματική Συμμετοχή και εργασία ως μέλος της ομάδας. Απέκτησα γνώσεις σχετικά με την κοινωνική ευαισθησία, την ενσυναίσθηση και αναγνώριση ενός κοινωνικού προβλήματος.</p>	<p>Ενδεικτικό παράδειγμα: Στη δραστηριότητα «αναζήτηση θέματος» έλαβα μέρος στην ομάδα εργασίας, η οποία σχεδίασε έναν νοητικό χάρτη και συνέβαλα με την άποψή μου για την καταγραφή του προβλημάτων του μπλοκαρίσματος της ράμπας για την κυκλοφορία των ανθρώπων σε καροτσάκι από τα αυτοκίνητα στην περιοχή μας. Για την επίλυση του προβλήματος αποφασίσαμε να ετοιμάσουμε φυλλάδια ευαισθητοποίησης του δήμου και των κατοίκων. Είμαι καλός στο σχέδιο και ανέλαβα να κάνω τη σχεδίαση του φυλλαδίου. Επίσης, κατάλαβα ότι μπορώ να συνεργαστώ με επιτυχία με τα άτομα της ομάδας εργασίας.</p>
<p>Επικοινωνιακή Επικοινωνία Να ακούω καλά και χωρίς διακοπές τον συνομιλητή μου να δέχομαι μια κριτική, αλλά και υποδείξεις από τα άλλα μέλη της ομάδας. Επίσης, να δέχομαι συμβουλές και απόψεις από τους συμμαθητές μου. Απέκτησα γνώσεις σχετικές με την αναγνώριση ενός προβλήματος αλλά και τη δυνατότητα δράσεων ως προς την επίλυσή του.</p>	<p>Ενδεικτικό παράδειγμα: Δέχτηκα την κριτική μέλους της ομάδας για την επιμονή μου στο συγκεκριμένο κοινωνικό θέμα της έλλειψης μεγάλης παιδικής χαράς αν και η ομάδα είχε επιλέξει την ανεμπόδιστη κυκλοφορία των ανθρώπων σε καροτσάκι. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η ομάδα να αποκτήσει θετική στάση απέναντί μου και να μου προτείνει τον σχεδιασμό των φυλλαδίων για την εκστρατεία ενημέρωσης των κατοίκων της γειτονιάς μας σχετικά με το πρόβλημα αυτό.</p>

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

<https://youtu.be/FI-KjXLjpb0>

Και μέσω safe tube:

<https://video.link/w/fqlxc>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Abrami, C. P. & Barrett, H. (2005). Directions for research and development on electronic portfolios. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 31(3), online version.

OECD (2021), OECD Science, Technology, and Innovation Outlook 2021: Times of Crisis and Opportunity, OECD Publishing, Paris

OECD (2020), Education at a Glance 2020: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris

Puckett, Margaret & Black, Janet. (2000). *Authentic Assessment of the Young Child: Celebrating Development and Learning*. Second Edition.

UNESCO (2020a). *Inclusion and education: All means all. Global monitoring report*. Paris

UNESCO (2020b). *Towards inclusion in education: Status, trends and challenges*. The UNESCO Salamanca Statement 25 years on. Paris

UNESCO (2015). *Incheon declaration and framework for action for the implementation of Sustainable Development Goal 4*. Paris

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes* Cambridge, Mass.: Harvard University Press

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

<http://photodentro.edu.gr/ugc/retrieve/4146/euaisthisia.pdf>

<https://www.maxmag.gr/politismos/ekpaideusi/ensynaisthisi/>

http://users.sch.gr/adanis/Diafora/respons_phe.pdf

<http://hellenicplatform.org/oi-17-stoxoi/>

<https://inactionforabetterworld.com/17-pagkosmioi-stoxoi/>

https://www.unhcr.org/gr/skliro_karydi

<https://changemakergame.ili.eu/>

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

<https://blogs.sch.gr/>

<https://blogs.sch.gr/esrblog/esr-podcast/>

<https://bubbl.us/>

<https://changemakergame.ili.eu/>

<https://cmap.ihmc.us/>

<https://edu.pixton.com>

<https://el.padlet.com/>

<http://e-portfolio.sch.gr/>

<https://storybird.com/>

<https://video.sch.gr/>
https://www.canva.com/el_gr/
<https://www.google.com/forms>
<https://www.storyjumper.com/>
<https://www.thinglink.com/>
<https://www.timetoast.com/>